

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

IDUN

FÖR KVINNAN OCH HEMMET

N:R 13 (692).

LÖRDAGEN DEN 31 MARS 1900.

13:DE ÅRG.

PRENUMERATIONSPRIS PR ÅR: IDUN KR. 5:— IDUNS PRAKTUPPLAGA > 7: 50 IDUNS MODETIDN. MED PL. > 5:— IDUNS MODETIDN. UTAN PL. > 3:—	UTGIFNINGSTID: HVARJE LÖRDAG. LÖSNUMMERPRIS: 10 ÖRE.	REDAKTÖR OCH UTGIFVARE: FRITHIOF HELLBERG TRÄFFAS SÄKRAST KL. 2—3. REDAKTIONSSEKR.: JOHAN NORDLING.	BYRÅ OCH EXPEDITION: KLARA S. KYRKO GATA 16, 1 TR. ÖPPEN KL. 10—5. ALLM. TEL. 6147. RIKS 1646	KOMMISSIONÄRER ANTAGAS ÖFVER HELA LANDET PÅ ALL- DELES SÄRSKILDT FÖRMÅNL. VILLKOR. STOCKHOLM IDUNS KUNGL. HOFBOKTRYCKERI.

EN STATSBELÖNAD FINSK FÖRFATTARINNA.

D. Nyblin foto.

HELENA WESTERMARCK.

MEDAN docenten i sociologi vid universitetet i Helsingfors, Edvard Westermarck, genom sitt arbete »Det mänskliga äktenskapets historia» skaffat sig ett i lärda kretsar i Europa frejdadt namn, har hans syster Helena Westermarck, på sitt håll gjort sig bemärkt. Hon har ägnat sig åt konsten, och vunnit betydande framgångar i tvänne särskilda grenar däraf.

Likasom så många andra unga damer inträdde fröken Westermarck, efter att ha åtnjutit elementarundervisning vid fruntimmersskolan i Helsingfors, i konstföreningens ritskola. Hon var emellertid icke en af dem, som stanna på halfva vägen, hon tog saken icke som ett tidsfördrif, utan som en allvarlig uppgift. Hos henne fanns en stark sträfvan till att kunna uträtta något på konstens område, och hon grep sig verket an med hängifvenhet och energi.

Studierna vid ritskolan voro snart avslutade, och fröken Westermarck sökte vidare utbildning i A. v. Beckers då existerande privatakademi. Den undervisning, hon kun-

de erhålla i Helsingfors, var henne emellertid icke tillfylles, utan liksom så många andra konstnärssadepter, både manliga och kvinnliga, styrde hon snart kosan till Paris, där hon studerade för Bonnat, Courtois och Dagnan-Bouveret. Resultatet af de tre studieåren i Paris visade sig snart, i det att fröken Westermarck erhöll ett 2:dra och kort därpå ett 1:sta pris för oljemålningar af Konstföreningen samt slutligen på världsutställningen i Paris 1889 ett mention honorable för en oljefärgstafla.

Äfven till andra konstländer och orter än Paris utsträckte fröken Westermarck sina studieresor. Sålunda har hon besökt Italien, England och Holland, hvarifrån hon hemfört rika minnen och intryck. Att hon emellertid under sina vandrings- och läroår gjorde studier åt annat håll än inom måleriet, var icke särdeles bekant, förrän den litterära publiken plötsligt år 1890 öfverraskades af novellsamlingen Ur studieboken I, med den kända målariinnans namn på omslaget. Efter detta, öfver hufvud mycket väl bedömda debutarbete ägnade fröken Westermarck sig företrädesvis åt ordets konst.

Under det nyss förflutna decenniet har sålunda fröken Westermarck utgifvit Ur studieboken II, hvilken bok snart följdes af romanen Framåt och en litterär studie George Eliot. Kort därpå utkommo Nyländska folksagor och berättelsen Lifvets seger, hvilken anses som författariinnans mest betydande arbete och nyligen inbragte henne ett af de pris, finska staten numera årligen plägar utdela för framstående alster af inhemska författare.

Under det fröken Westermarck utvecklat denna produktivitet på måleriets och skönlitteraturens område, har hon dock funnit tid att skriva artiklar och uppsatser till Finsk Tidskrift, Nya Pressen och andra publikationer, att redigera en i Helsingfors utkommande tidskrift för samhällsfrågor och hemmets intressen,

att vara sekreterare i Föreningen Unionen, m. m., hvarjämte hon under en följd af år undervisat i teckning och stillära vid Handarbetsskolan i Helsingfors. Flere af de nu nämnda befattningarna har fröken Westermarck emellertid nu afsagt sig, och som man kan hoppas, till förmån för sina konstintressen.

När fröken Westermarck tar ihop med ett arbete, blir detta alltid samvetsgrant och durabelt utfördt. Ett bevis på den tillit, man i litterära kretsar hyser för hennes omdöme och förmåga, är att hon nyss af konstnärsgillet skriftställarelöge

HELGA HOVING. PORTRÄTTBYST AF WALTER RUNEBERG. EFTER FÖR IDUN TAGEN FOTOFRAFI AF D. NYBLIN.

utsetts till att redigera dess till julen utkommande julpublikation Brokiga Blad II. Otvifvelaktigt har man ännu att motse mångt värdefullt alster af fröken Westermarcks rika begåfning och rastlösa verksamhet.

Fröken Westermarek, hvars bild pryder detta nummer af Idun, är dotter till assessor N. Chr. Westermarek och hans maka.

J. REUTER.

IRRVÄGAR. SKISS AF ROLF.

BELÖNAD MED 1:A PRIS VID IDUNS LITTERÄRA PRISTÄFLING 1899.

DÄR INGRID HOLM satt framme vid fönstret, trädde hufvudets och axlarnas linjer fram skarpa och tydliga som på en tafla.

Hon hade varit vacker en gång, det var ej svårt att se, och skulle varit det ännu, om ansiktet ej burit allt för tydliga spår af disharmoni, inre strider, bitterhet och bekymmer.

Framför henne, halft på golfvet, låg stickningen hon kastat undan, då brevet hon höll i handen räcktes henne af sonen, hvilken nu gick därute på kanalbanken med händerna på ryggen fram och åter, som han tagit sig till med på sista tiden.

Detta, att han så uppenbart skydde hemmet och hellre gick därutaf för i hvad väder som helst än trädde öfver dess tröskel, syntes henne bittrare än allt annat.

Hon bröt brevet, för att komma in i en annan tankegång, men medan hon läste det, sköt en ny ångest upp i det förgrämda ansiktet.

»Också det,» mumlade hon och pressade de skälfvande händerna mot hvarandra.

Plötsligt spratt hon till, lyssnade, reste sig och gick mot den halföppna dörren till ett angränsande rum. Nej, han sof. När hon återtog sin plats, bar hennes ansikte ett hårdt, nästan hatfullt uttryck.

Slussinspektorens bostad låg tätt vid kanalbrädden, och sysslan, som ännu innehades af Holm senior, skulle gå i arf till sonen, hvilken fått löfte därom.

Om han haft fria händer, skulle han för länge sedan sökt sig ett annat lefvebröd, men allt som fadern blef slappare och odugligare i tjänsten, hade han måst träda till och göra hans gärning för att dölja hans skam. Nu ångrade han det. Och dock? Sysslan var god och Bergarud — där han lefvat allt från födseln — den käraste, skönaste platsen på hela jorden.

Han stannade i sin vandring och tog likom mått af omgifningarna: de branta skogsåsarna, forsen, hvilken — på sidan om kanalen — kastade sig i insjöns blanka vatten, och slätten, som skiftande rik sträckte sig från skogsranden så långt ögat nådde.

Nej, han kunde inte lämna allt detta, vid hvilket hans hjärta vuxit fast, och ännu mindre modern, för hvilken han dock helst gick ur vägen.

Där satt hon framme vid fönstret med brevet i handen och grät — det kunde han förstå af den böjda, hopsjunkna ställningen.

Det kom något fiendtligt i hans ögon, medan händerna knöto sig i vanmäktigt vrede.

Tunga, af höststormen frampressade moln trängdes med hvarandra, skildes åt för några ögonblick och packades sedan ännu

tätare tillsammans. Vinden, som kom stötvis inne från skogarnas gömslen, där träden gjort motstånd, jagade obunden fram öfver slätten, förande med sig hela svärmar af vissnade löf, hvilka hängde upp sig i barrträdens nålar, störtade utför forsen, summo på kanalens vatten eller rasslade mot marken.

Mårten drog ett djupt, befriande andetag. Att gå här och kämpa mot den tilltagande stormen var något annat än att strida mot de bittra, fiendtliga tankarna, under hvilkas tryck hans sämre människa växte sig allt större.

En ångare, som skulle in i slussarna, tog hans uppmärksamhet i anspråk. Sysslan var honom kär och hans ansikte fick ett gladare uttryck.

Vid middagsmåltiden var det tyst som alltid. Mor och son hade intet att säga hvarandra och tordes knappast se upp af fruktan att möta samma tankar, samma ångest, i hvarandras ögon.

Fadern hade ingen matlust och deltog aldrig i de gemensamma måltiderna.

Det gjorde Mårten mer än vanligt ondt om modern, ty han såg att den själfbehärskning hon brukade visa i hans närvaro ej ville räcka till.

»Hvad skrifer Ester?» frågade han.

Det ryckte spasmodiskt kring Ingrids läppar.

»Jo, att...»

Ett stönande läte från det inre rummet kom henne att springa upp och skynda dit.

När hon var borta, slog sonen händerna för ansiktet i ett utbrott af förtviflan.

En arm lade sig smekande kring hans hals och ett par ögon sågo in i hans, med ett på samma gång skyggt och bedjande uttryck.

»Han frågar, om du vill...? Han ber, att du skall komma in!»

Sonen reste sig och slängde servietten.

»Jag kan inte.»

»Mårten!»

Hon gick före och han efter.

I soffan, från hvars dynor han nyss rest sig, satt en man med slapp hållning, pussiga drag och uttryckslösa ögon, hvilka dock fingo en skynt af ljus och lif, då sonen visade sig på tröskeln.

»Jag ville bara se dig, bara hälsa,» sade fadern och räckte fram sin darrande hand.

»Hur mår pappa i dag?»

»Bra, du, rätt bra. Det är bara den fördömda reumatismen, som jag fått härute på kanalbanken. Ja, du får väl se en gång.»

»Om pappa skötte sig på annat sätt...»

»Jag är gammal nog att veta hvad jag gör.»

»Det kan så tyckas, men...»

En halft varnande, halft bedjande blick från moderns ögon kom honom att hejda sig.

»Adjö! Jag måste gå nu.»

»Redan?»

»Jag har att göra.»

»Är det många fartyg inne?»

»En hel del.»

»Sjöfarten har gjort ett stort uppsving på de sista åren. När jag först kom hit...»

»Adjö, pappa!»

»Ser du, när jag tillträdde sysslan...»

»Pappa har berättat det där förr.»

»Jaså. Ja, ja! Adjö då. Tack för att du kom.»

De darrande fingrarna sträcktes ånyo fram och mötte en kall, likgiltig hand.

»Han tog mig två gånger i hand — två gånger,» mumlade fadern, då sonen gått.

Ännu långt efteråt dröjde det ljusa skimret i hans ögon.

*

Mårten stod i förstugudörren och rökte sin pipa, då modern passerade på väg till köket.

»Hvad var det med Ester?» frågade han på nytt.

»Jag skulle vilja tala vid dig. Har du tid?»

»Visst har jag det. Men hvem är därinne?»

»Ingen. Han körde nästan ut mig.»

»Det är inte svårt att gissa hvarför,» svarade sonen hårdt. »Det finns inte mer än ett att önska.»

»Tyst, Mårten, tyst,» bad modern med en avfärdande rörelse.

»Kom in till mig! Det är det enda stället i hela huset, där han inte hörs,» bad sonen och öppnade dörren till en kammare i byggnadens andra ändan, hvars egentliga möblemang utgjordes af ett med papper och journaler täckt skrifbord, en skinnklädd soffa med stolar samt en mängd symmetriskt ordnade skjutvapen.

»Hon ber att få komma hem,» sade modern och satte sig vid skrifbordet, halft vänd från sonen, hvilken slagit sig ner i soffhörnet.

»Hem? När vi haft så mycket besvär med att få henne bort.»

»Jag är rädd för, att hon inte råkat så bra ut som vi trodde.»

»Hur så?»

»Frun var så snäll i början, som du vet, och sade sig aldrig ha haft en så präktig hjälprea i huset, men nu är hon alldeles omöjlig att göra till lags. Herrn är däremot så vänlig, att han inte vet, hur väl han vill, och söker trösta henne med presenter och all slags artighet. Hon är vacker, Ester. — Jag står inte ut med att veta henne där borta. Hon måste hem,» snyftade modern och sjönk ner öfver bordsskifvan.

»Hem?»

Det kom något skärande bittert i sonens stämma. »Har hon då — har någon af oss ett hem? Var det inte för att hon skulle slippa se, hvad vi se, som hon sändes bort?»

»Vore här ändå värre än det är, måste jag ha henne under mina ögon.»

»Här är inte rätta platsen för en ung kvinna! Det säger jag mig många gånger om dagen.»

»Du menar...?» svarade modern, medan tårarna stelnade i de förskräckta ögonen.

»Det tjänar ingenting att tala om.»

»Det är Sara. Jag har anat det.»

»Ja. — Det är tre år sedan hon gaf mig sin tro, och nu grubblar jag bara på att göra slut.»

»Det får inte ske!»

»Har en man rättighet att binda en kvinna vid sig, tycker du, när han inte äger några framtidsmöjligheter?»

»Visst har du det.»

»Hvilka?»

Modern tordes inte möta sonens blick.

»Så länge pappa lefver, kan och vill jag inte gifta mig. Inkomsterna räcka inte heller till, det vet mamma lika väl som jag.» Det kom förtviflans skärpa i stämman. »Om vi saknade bröd, skulle han inte ta en droppe mindre till bästa.»

Hans gång blef hastig och ojämn.

»Och ändå kunde väl jag som andra ha rättighet att bli lycklig? Ibland funderar jag på att gripa till buteljen jag också — exemplet smittar — eller resa ifrån alltsammans.»

»GROVE HOUSE». VÅRT KUNGAPARS VÅRHEM I ENGLAND. EFTER FÖR IDUN TAGEN FOTOGRAFI.

till svar, när han vördnadsfullt lyfter på hatten för denna taktfulla dam, hvilket gör den unge mannen på en gång harmsen och förlägen. Men denna episod har dock bemärkts och förståtts förutom af oss af dr Y., en yngre lofvande ämbetsman, som säkert skall göra en snabb och lysande karriär i »verken». Och när fröken C. på en supé kort därefter uppbjuder hela sin förmåga att tjusa detta ypperliga objekt i och för eventuellt äktenskap, så finner hon till sin förvåning sin förr så älskvärde kavaljer skäpligen reserverad. Dr Y. kände sig nämligen ganska obehagligt berörd af den där bagatellen härom dagen och har beslutit vara på sin vakt och att ej låta dupera sig af hennes angenäma, intagande sätt, utan grundligare studera henne. Han tycker visserligen om ungdom och skönhet, men han råkar också ha mer ovanliga fördringar; han vill nämligen gärna finna någonting af värde innanför skalet. Hans fördringar äro kanske något för stora och han får nog så småningom pruta af på dem, så som de fleste gjort. Ty »lyckligtvis» är det väl inte många, som i likhet med dr Y t. ex. inte äro nöjda med att själfva blifva artigt och taktfullt bemötta, utan också göra anspråk därpå för andras räkning. Eller hvad tron I själfva, mina damer?

Naturligtvis kan det nu ej vara min mening att I skolen skänka edra vänliga leenden åt sådana, som ej äro dem värdiga, t. ex. åt blaserade vivörer, hvilket I dock ofta gunås gören, blott namnet klingar eller dess bärare har klingande tillbehör. Ej heller kan jag mena, att I skolen uppmuntrande nicka åt någon, som af eder hugnats med ett dussin korgar, ifall ni också har en trettonde i beredskap åt honom. I dessa och liknande fall torde väl en något så när neutral hälsning vara att rekommendera, en *neutral* hellre än vredgade ögonkast och indignerade miner, som aldrig kläda ett kvinnligt

anlete. Men i vanliga fall är en hjärtlig, förbindlig, okonstlad etc. hälsning på sin plats. En sådan där hälsning, som återfinnes vid all äkta nobless, som värmer ens inre och gör det till ett nöje att hälsa på en ung dam. En sådan där hälsning, som man ofta, kanske oftast, får se, ett faktum, som jag nu till sist — eftersom jag ej gjorde det först — med glädje vill konstatera. Men om sålunda de, som klandret drabbat, stanna i minoritet, så blifver dock det missförhållande, som klandrats, ganska märkbart. Ty det är nu en gång så, att man lättare fäster sig vid andras fel än vid deras förtjänster. Men det är ju också så, att vi alla äro egoister, större eller mindre. Och af detta skäl, om icke af andra, får man kanske hoppas, att Iduns läsarinna hvar och en i sin stad vilja ägna en tanke åt här berörda förhållande och att de sedan, om de mer eller mindre känna igen sig själfva i ofvan skildrade unga damer, i sitt eget intresse ej låta det stanna vid blotta »tänkandet».

Kvartalsprenumeranter
erinras om att nu ofördröjligen förnya kvartalsprenumerationen, på det intet afbrött i tidningens regelbundna expedition må behöfva uppstå.

FRÅN VÅRT KUNGAPARS VÅRHEM I ENGLAND.

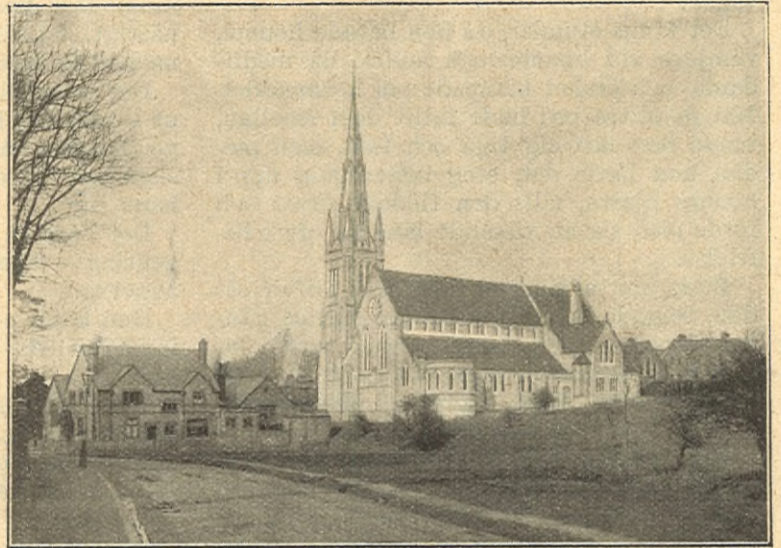
DET ÄR EN KÄND SAK, att i få nord-europeiska länder våren ter sig vackrare än i England med dess yppiga skogsvegetation och milda luft. Därför ämnar också vårt kungapar just nu i vårbrytningstiden taga sin tillflykt till den idylliska byn Roehampton, belägen ungefär en svensk mil sydväst från London, för att där i villa »Grove House», i fullkomlig afskildhet och lugn, tillbringa de närmaste veckorna.

Som det helt visst torde intressera svenska läsare att få höra litet från detta vårt kungapars täcka engelska vårhem, lämna vi här ordet åt vår korrespondent från platsen:

— — »Ingen järnvägs- eller spårvägstrafik stör byns lantliga lugn, ty närmaste stationen är Putney vid Themsen, två mil norr om Roehampton.

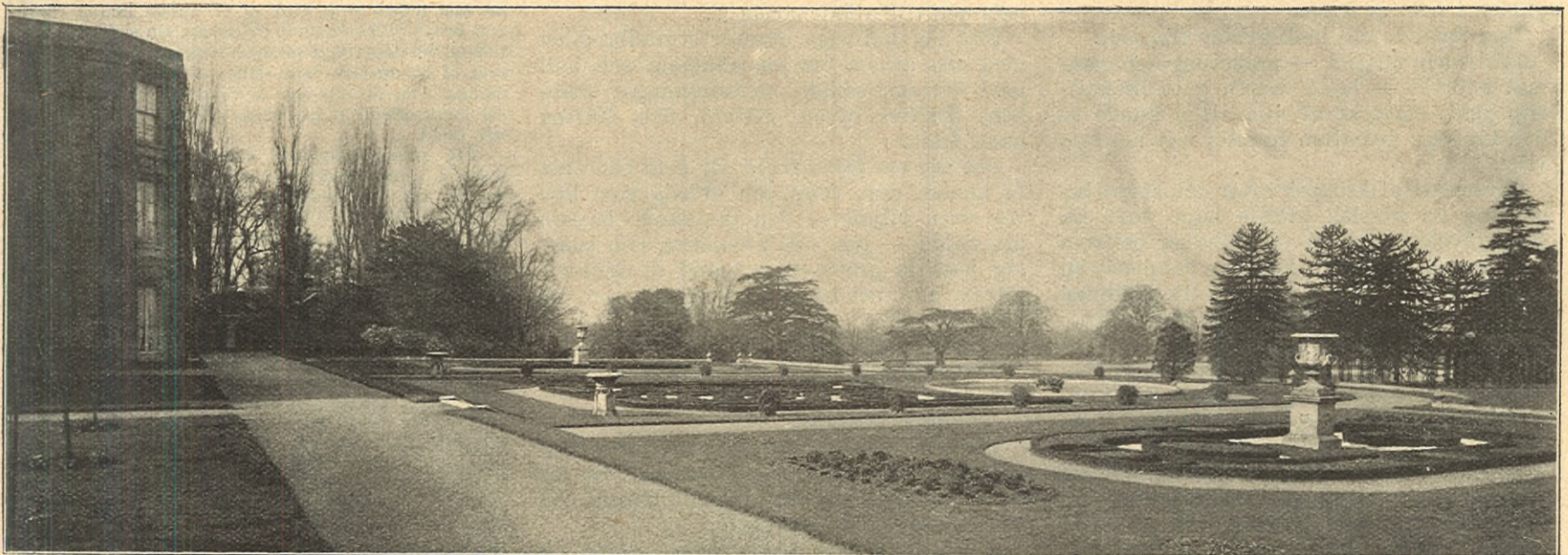
För en liten plats med 2,000 invånare sådan som Roehampton är den nya Trinity-kyrkan, af hvilken en bild här meddelas, rent af ståtlig; den höga tornspiran skönjes på långt afstånd, och tonerna från dess elektriska orgel ljödo ut öfver slätten, då jag nalkades platsen.

Medan jag så vandrade omkring med turistens nyfikenhet, hade jag turen påträffa en särdeles älskvärd ung flicka, som erbjöd mig att bese kyrkan, dit hon just ärnade sig för att ordna blommorna för morgondagens gudstjänst.

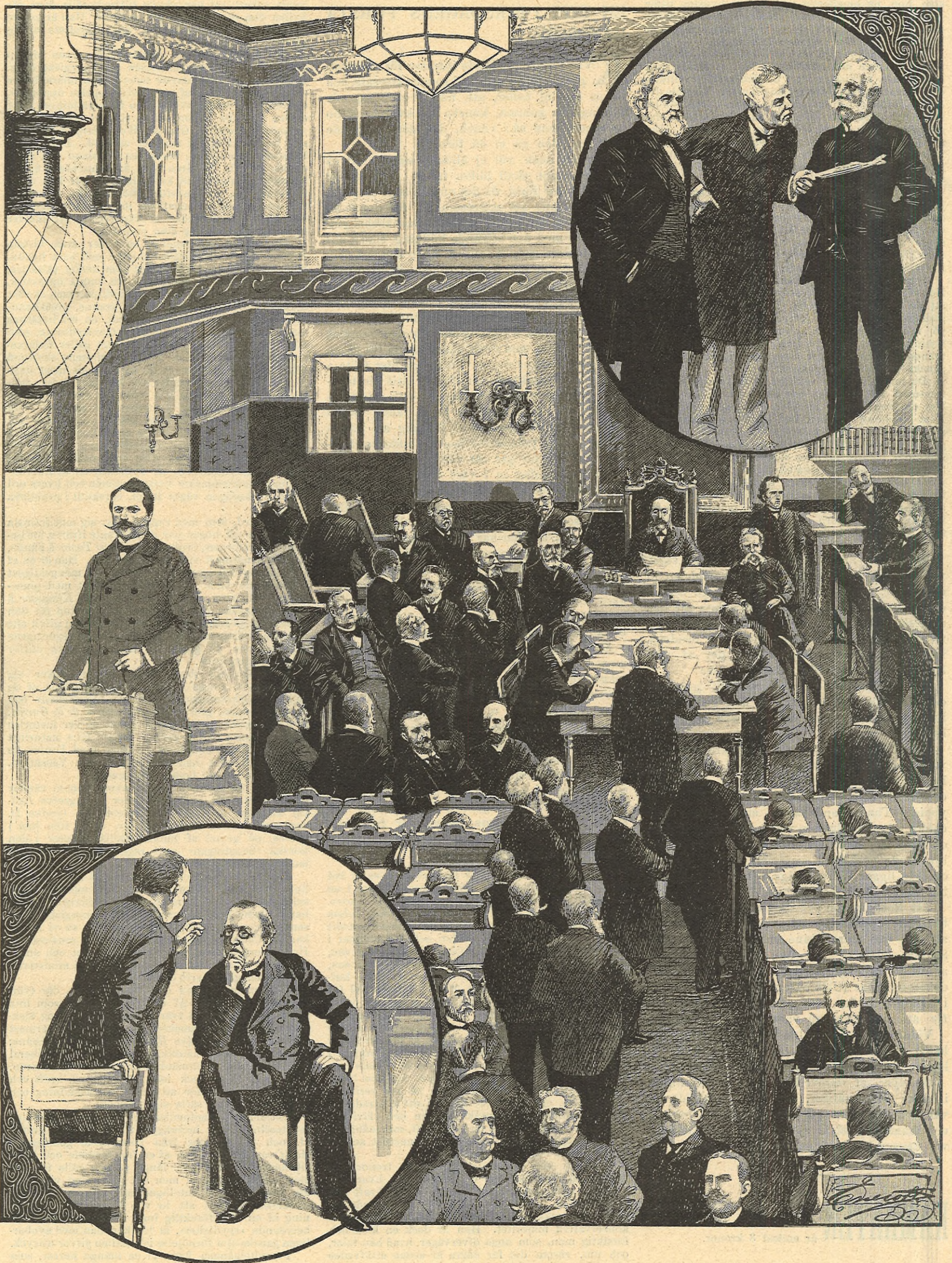

TRINITYKYRKAN I ROEHAMPTON.

Hvem känner ej den typiska engelskan från en viss sorts ganska oskyldiga romaner med lantliga skådeplatser. Vare sig man kunde kalla henne »prästdottern» eller »The Squires daughter», här

PARKEN VID »GROVE HOUSE». EFTER FÖR IDUN TAGEN FOTOGRAFI

I RIKSDAGENS FÖRSTA KAMMARE. INTERIÖRER OCH GRUPPER TECKNADE FÖR IDUN AF HJ. ENEROTH.

och nackbena och en bänkkant, står öfverste Bergman, hvars hela utseende pekar på kraft och energi. Vår Herre har ock i afseende på fysionomien för att citera salig professor Spongberg i Upsala i detta fall »ej varit någon falskmyntare», ty såsom känt är, är hr B. själen i det bolag, som uppe i Norrbotten med framgång söker väcka till lif provinsens »slumrande millioner».

Längst ned till vänster mötas vi af f. d. landshöfdingen grefve Spens' välvilliga drag och den elegante mannen med det militäriska utseendet vid hans sida är landshöfding Palmstierna, hvilken också en gång i tiden haft på sin lott det i vårt land föga tacksamma krigsministersvärfvet, hvilket ryktet vill veta vara predestineradt att inom en snar framtid öfvergå till den jämförelsevis unge man, öfverste Bildt, som står den andre i ordningen till vänster om frih. Palmstierna. Midt emellan dem har konsul Dieden i Malmö fattat posto. Det är en mäktig man i den skånska hufvudstaden, som ett dussin riksdagar haft plats i andra kammaren och nu låtit välja sig till den första.

Till höger om midtelgången kunna vi på hela nedre partiet ej närmare urskilja mer än en äldre gråskäggig man med mildt melankoliskt utseende, som vänder sig hitåt i sin bänk. Det är chefen för fångvårdsstyrelsen Sigfrid Wieselgren, känd ifrån för filantropiska reformer. Son af den bekante domprosten Per Wieselgren och broder till bibliotekarien Harald W., har äfven han tagit släktens litterära intressen i arf och med framgång uppträdt som belletristisk författare.

Längst upp till vänster (från talmannen räknadt) står i sin bänk godsägaren Östberg och håller kammarens uppmärksamhet fäst på sig. Som bilden visar, är den lille mannen med pince-nezen ännu jämförelsevis ung, men har dock hunnit med att vid ett par riksdagar beklåda vice talmansbefattningen i andra kammaren. Han är känd för en human och saklig, om ock en smula torr, framställning.

I cirkelskissen till vänster se vi på stolen h. exc. statsminister Bostrom i lifligt samspråk med utrikesminister Lagerheim, af hvilken vi ej beskåras uppskymta mer än profilen. Som bekant kallades denne i höstas till sitt nuvarande ämbete efter ett långvarigt beklådande af ministerposten i Berlin, där han af alla våra landsmän gjort sig omtyckt och värderad.

I den fyrkantiga skissen se vi landshöfdingen frih. Lagerbring i Göteborg, stående i sin bänk. Som Iduns läsarinor kunna se af porträttet är frih. L. en »vacker karl» med nobla, manliga anletsdrag, men han är kanske än mera känd som en »kvik karl», den där under en lång följd af år spridd glädje omkring sig i vida kretsar, förnämligast i det bekanta sällskapet »S. H. T.». Han är dock äfven i besittning af mera solida egenskaper, och utan dem hade det nog ej varit möjligt att från den anspråkslösa ställningen af kapten vid ett landsortsregemente avancera först till direktör vid ett af våra största försäkringsbolag och därefter till en af våra sin man mest krävande landshöfdingeposter.

»Last but not least» vända vi oss till ovalen öfverst i högra kanten, där vi få göra bekantskap med en trio af vårt offentliga lifes mest pröfvade veteraner. I midten se vi generalmajor Björnstjerna, som i många år handhaft Sveriges utrikesärenden och alltid kan påräkna en ljudlös uppmärksamhet, när han finner lämpligt att delgifva kammaren sina tankar i samhälleliga frågor. Den högresta spänstiga gestalten, till vänster om honom är nog känd för de flesta stockholmare. Det är riksmarskalken, frih. Fredrik von Essen, hvilken genom sin älskvärda förbindlighet vinner alla med hvilka han kommer i beröring.

Den lille sirlige mannen till höger om hr Björnstjerna är f. d. statsrådet Per von Ehrenheim, nu kammarens ålderspresident med öfver ett fyrtilotal riksdagar bakom sig. Han har också i 5 riksdagar handhaft talmansklubban, men har nu dragit sig tillbaka som man i ledet, den där dock oemotståndligt tilldrager sig uppmärksamheten, när han i cirkelade, klassiskt formade perioder meddelar kammaren frukterna af sin rika parlamentariska erfarenhet.

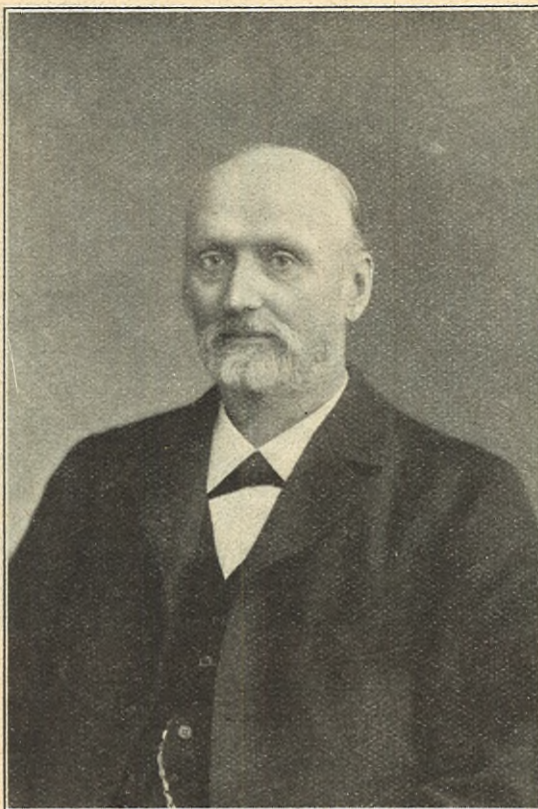
VIKTOR MILLQVIST.

Till alla vänliga frågebesvararinnor

på vår afdelning för *Frågor och Svar* vilja vi rikta den eftertryckliga uppmaningen att hädanefter godhetsfullt iakttaga att vid frågebesvarandet *alltid skriva svaret på hvarje särskild fråga på sin särskilda lapp*. Alltså ej flere svar på samma papperslapp! Detta är nödvändigt för att underlätta redaktionens arbete med de många svarens ordnande, och de som hädanefter ej iakttaga det, kunna ej heller påräkna sina svars införande.

HULTMANS CACAO

har brutit väg för den Svenska Cacaofabrikationen.

GUSTAF ZANDER.

VID SEXTIOFEM års ålder bruka universitetsläraren och ämbetsmannen nedlägga sin verksamhet i det allmännas tjänst. Man betraktar denna åldersgräns som en kritisk tidpunkt; och det är vanligt att omförmåla den mans lifsgärning, som då liksom mera officiellt träder tillbaka från det offentliga lifvet.

Visserligen har Gustaf Zander redan för ett par år sedan varit i den lyckliga ställning, att han kunnat pensionera sig, men med anledning af att han den 29 dennes fyllde 65 år, vilja vi gärna lämna en skildring af honom, en af det gånna seklets mera märklige söner, och framvisa, hvilket inlägg han gjort i vårt nationella kulturlif.

Många gånger hade försök gjorts att med mekaniska tillrustningar söka ersätta en skolad gymnasts hand. Man ville få i sin tjänst ett biträde, som icke är besväradt af tillfällig trötthet eller sjuklighet, ett biträde, som aldrig från den ena dagen till den andra glömmes styrkan af den rörelse, som dagen förut meddelats, utan med matematisk noggrannhet kan beräkna motståndet, hvilket aldrig utan läkarens uttryckliga föreskrift får ökas eller minskas, ett biträde slutligen, som förstår att alltid iakttaga ett jämnt framskridande i styrka.

Alla dylika försök hade emellertid strandat, därför att de saknat den sanna vetenskapliga grunden för sin tillvaro. Det är med ej liten nationell själfkänsla, som vi kunna fröjda oss åt, att detta svårösliga problem ända in uti sina finaste detaljer löstes af en ung svensk man, och att hans upptäckt ännu efter 40 år fortlevet med oförminskad kraft, samt att den utbredt sig öfver hela den civiliserade världen, öfverallt spridande beundran och tacksamt erkännande af det svenska geniets skapande förmåga och dådkraft.

Ehuru Gustaf Zander aldrig särskildt ägnat sig åt mekanikens studium, lyckades han dock ända in i de minsta enskildheter konstruera sina apparater. Vid sina första försök ägde han intet annat biträde än bysmeden och en snickare, men inom honom

brann det medfödda snillets anlag, en okuflig energi och en äkta läkares kärlek till sin vetenskap. Att Gustaf Zander från början hänvisades till inskränkta yttre hjälpmedel var tvifvelsutan hufvudorsaken till att han fostrades till en fyndighet i utvägar, som hos mången erfaren mekaniker väckt förvåning, ej sällan beundran.

Redan såsom ung student utkastade Zander planen till sitt nu ryktbara system. Han ledde då gymnastiköfningarna vid sina systrars flickpension i Bårarp i Halland.

Det var emellertid egentligen år 1862, då nämnda flickpension flyttats till Partilled utanför Göteborg, där en lämplig gymnastiklokal erhöles, som Zander började systematiskt planlägga och utföra sin gymnastikapparelj.

År 1864 blef Zander medicine licentiat, och i januari 1865 kunde han öppna sitt medico-mekaniska institut, då försedt med 27 apparater. Nu förfogar ett fullständigt Zander-institut öfver 74 apparater, och af flere begagnar man vanligen dubletter.

Genom Zanders införande af den medico-mekaniska gymnastikmetoden och hans arbeten härför, minskades alltmera den stora klyfta, som under årtal rådt emellan gymnastikens och medicinens utöfvare. Den gamle förmedlaren mellan dessa, Herman Säterberg, den energiske kämpen för att inom läkarkåren minska misstron mot gymnastisk behandling, fick i hela Gustaf Zanders personlighet en god hjälp och ett kraftigt stöd. Till en början anfölls visserligen Zander från alla håll, men dessa strider aftogo efter hand, så snart man lärt sig att betrakta denna fråga i stort och fått klart för sig, att den gagnade sjukgymnastiken i dess helhet, och att målet var detsamma, ehuru formen för verksamheten kunde vara olika.

Första mera officiella erkännande, som kom Zander till del, var då han år 1875, sedan h. m. konungen aflagt ett besök i hans institut och med intresse gjort sig underrättad om hans system, utnämndes till riddare af nordstjärneorden. Två år därefter fick han ifrån den offentliga medicinska myndigheten det vackraste erkännande, då Upsala medicinska fakultet kallade honom till hedersdoktor.

År 1880 blef Zander docent vid Karolinska institutet, en utmärkelse af ej ringa betydelse för gymnastikens ställning till medicinens målsmän. År 1892 erhöles han af Svenska läkaresällskapet dess guldmedalj och blef 1896 ledamot af Kungl. Vetenskapsakademien, den största utmärkelse som kan tillfalla en svensk praktiserande läkare. När Gustaf Zander 1895 uppnådde sitt sextionde år, erhöles han många bevis på varmt erkännande, bl. a. från alla sina lärjungar.

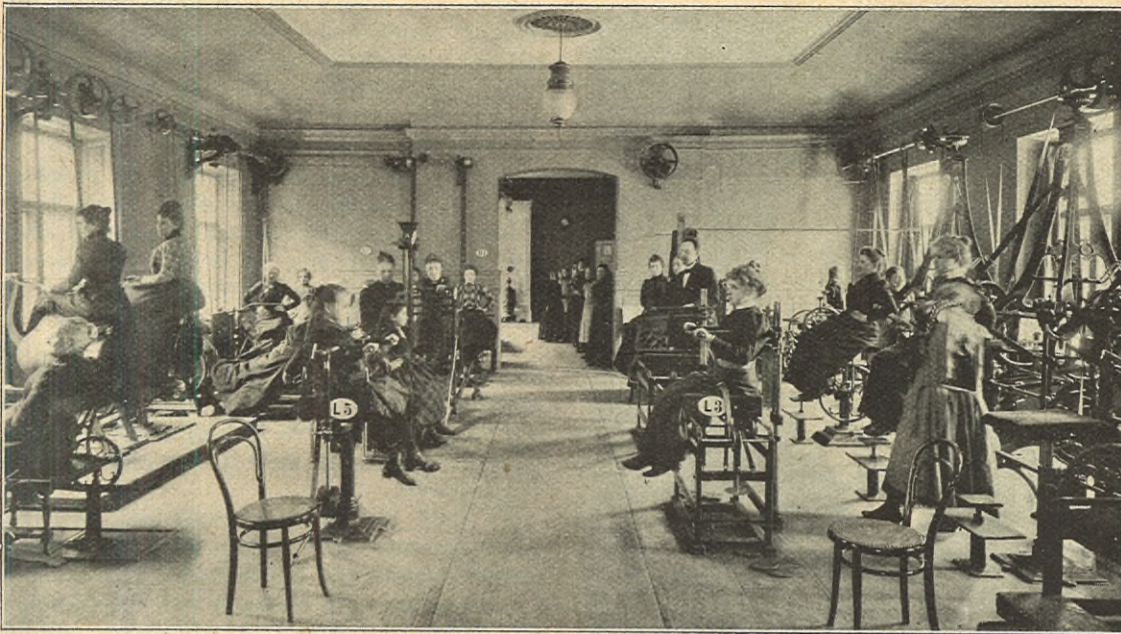
År 1897 öfverlämnade Gustaf Zander ledningen af institutet åt sin son, doktor Emil Zander, och drog sig därmed tillbaka ifrån den mera aktiva utöfningen af gymnastiken, men med aldrig svikande intresse varkar han alltjämt öfver sitt verk.

Vid Gustaf Zanders sida har nu under minst 20 år stått som hans trogne mekaniske rådgifvare och ekonomiska hjälprede ingenjör Ernst Göransson, som med aldrig sviktande intresse följt hans upptäckter och på sin verkstad utfört dem med en soliditet och finess, som öfverallt i hela världen bära vittne om den svenska redbarheten och dugligheten.

Zanders institut har under åren 1865—1900 varit besökt af 20.728 personer, däraf 14.669 herrar och 6.059 damer.

Dess absoluta renhet garanteras, men förbrukare däraf uppmanas enträget att vid köp noga tillse att de verkligen erhålla Hultmans Cacao och icke billigare upplandade och förfälskade cacaoarter af svensk eller utländsk tillverkning, hvilka ofta utgifvas för Hultmans Cacao.

Partiförsäljning: Hultmans Fabrikers Filial, Riddargatan 10.

EN DAMTIMME PÅ ZANDERSKA INSTITUTET. EFTER FÖR IDUN TAGEN FOTOGRAFI AF A. BLOMBERG.

De behandlade sjukdomarna växla naturligtvis under denna tid: de mest förekommande äro bleksot, nervlidande, hjärtsjukdomar, magkatarrer, muskel- och ledgångsreumatism och ryggradskrökning. En betydlig del gymnastiserande kunna vi införa under klassen: »utan särskild sjukdom», och det är just dessa, som njuta af den dietiska gymnastikens stora fördelar till motarbetande af verkningarna af stillasittande arbete, öfverdrifven korpulens, en följd af vällefnad, eller af den stora klass äldre personer, för hvilka sporten ej längre kan vara gagnande.

Utom i Stockholm finns den Zanderska gymnastiken i 3 andra svenska städer: Göteborg, Norrköping och Upsala. I utlandet finnas nu 104 fullt färdiga institut, hvilkas apparer är förfärdigad här i Stockholm under doktor Zanders kontroll. Storartade äro ock de resultat, som vunnits af den Zanderska gymnastiken i olycksfallförsäkringens tjänst.

Beundran och tacksamhet äro vi svenskar skyldiga Gustaf Zander för den stora insats, han genom sin uppfinning gjort i det svenska kulturarbetet. Genom sin nobla, redbara personlighet och sitt flärdfria, anspråkslösa väsen har han i vida kretsar vunnit tillgifvenhet, aktning och förtroende; och på hans högtidsdag sändes honom också de varmaste lyckönskningar från när och fjärran.

ALFRED LEVERTIN.

UR DAGSKRÖNIKAN.

MAURITZ SVEDBERG. Tisdagen den 20 mars firade den uppburne skådespelaren Mauritz Svedberg, hvars bild vi i dag

MAURITZ SVEDBERG.

meddela, trettionde årsdagen af sitt inträde i Thalias tjänst. Dessa trettio år af oförtrutet konstnärligt arbete ha ägnats dels Svenska teatern i Helsingfors, dels scener i Stockholm. Dock har publiken i Helsingfors haft nöjet att få åse den vida större delen af herr Svedbergs skapelser, i det han verkat som skådespelare vid teatern i denna stad icke mindre än tjugu år.

Mauritz Svedberg är en ovanligt mångsidig och användbar scenisk

konstnär. Han utför tragiska roller lika väl som komiska och alltid med stor framgång. Då en uppgift blifvit anförtrodd åt herr Svedberg, är man städe viss på att få se något dugande.

Herr Svedberg har uppträdt inalles i icke mindre än 500 roller, af hvilka större delen varit hufvudroller eller åtminstone maktpåliggande. Bland de gestalter, åt hvilka artisten förlänat lif, bör nämnas Lycko-Per, hvilken roll han kreerat i Stockholm vid Nya teatern. Äfven andra roller, hvilka herr Svedberg utfört under sin vistelse vid samma teater, torde ännu vara i godt minne. Vid Svenska teatern i Helsingfors har herr Svedberg bl. a. spelat Gustaf Adolf i Regina v. Emmeritz, Daniel Hjort i skådespelet med samma namn, Erik i Värmlandingarna, Knifving i Advokat Knifving, Sune i Bröllopet på Ulfåsa, Drillén i Drilléns operett, kungen i Hamlet, Brasset i Charleys tant, kejsar Napoleon i Madame Sans-Gené m. fl.

Vid sin jubileumsrecett å Svenska teatern i Helsingfors uppträdde herr Svedberg i K. A. Tavaststjernas skadespel Affärer och blef därvid föremål för de lifligaste ovationer och bifallsyttringar. Det visade sig åter, som så många gånger förut, hvilken gunstling herr Svedberg är hos publiken — hvilket han äfven i fullaste mått förtjänar att vara.

J. R.

FRÅN SVENSKA GENERALKOMMISSARIATET I PARIS, inom hvilken institution det i dessa dagar utvecklas ett rastlöst arbete till de svenska utställningsdeltagarnes fromma, meddela vi i dagsnumret dels en exteriör af huset nr 7 vid Avenue Rapp, hvar-est kommissariatet är inrymdt, dels ett par interiörer af lokalerna, hvaraf den ena återger vår utställningskommis-sarie, hr Arthur Thiel, i sitt privata arbetsrum och den andra framställer sekreterarens rum. Framför bordet till vänster i förgrunden igenkännes kommissariatets sekreterare, hr F. Frögren, längre upp på samma sida sitter hr Arthur Thiel och framför högra fönstret i rummets fond slutligen notarien, hr C. Hultgren.

TILL JÖDDES MINNE. De tre soaréer, som förliden vecka afhölls i E. W.s stora sal till för-

mån för den affidne Skansensångaren Jöddes (K. P. Rosén) efterlämnade änka, rönte en storartad framgång och tillslutning. Vi meddela i dagsnumret en bild från programmets hufvudnummer, folk-lustspelet »Räskellnan», som, författadt af »kära far i Laxbro» (hr Ivar Arpi) samt con amore utfördt af honom själf jämte »kära mor i Laxbro», Dels-bostintan m. fl. af Skansens välkända personnager, i hög grad framkallade publikens belåtenhet. Mot bakgrunden af den illusoriskt uppsvenska landskapsdekorationen återfinna våra läsare bilderna af de ofvan uppräknade hufvudfigurerna jämte de öfriga medverkande.

*

EN PORTRÄTTBYST AF HELGA HOVING. Den berömda finske skulptören Walter Runeberg har nyss i gips fullbordat en porträttbyst af fru Helga Hoving, den för hela den svenska publiken så välkända talangfulla konstnärinnan, som på sin tid var en af vår Dramatiska teaters förnämsta prydnader, numera gift med d:r Johannes Hoving i Helsingfors. Af det charmanta konstverket har Idun i dag nöjet att på sin första sida meddela en af fotografen Daniel Nyblin utförd fotografi, för vår räkning tagen i konstnärrens atelier i Helsingfors. Konstverket kommer senare att huggas i marmor.

*

SARAH BERNHARDT SOM »ÖRNUNGEN». I Paris uppföres för närvarande på Théâtre Sarah Bernhardt ett nytt glansfullt versdrama, »L'aiglon» (Örnungen) af Edmond Rostand, författare till »Cyrano de Bergerac», hvilket sistnämnda sceniska arbete som bekant gjort sin rond öfver de flesta större skådebanor i Europa och inom en ej aflägsen framtid skall uppföras å härvarande Dramatiska teatern.

Hjälten i »Örnungen» är den olycklige hertigen af Reichstadt, Napoleon I:s son, hvilken vid 21 års ålder afled som ärkeherdig af Österrike, efter att redan i vaggan ha blifvit korad till konung af Rom.

Rollen är skriven uteslutande med tanke på Sarah Bernhardt, som äfven tolkar den så, att den blifvit en nytt plus till hennes många lysande triumfer som tragisk skådespelerska. Men så har hon också alltsedan i höstas, för att så mycket som möjligt blifva ett med rollen, uppträdt i manskläder, kostymer från 1830-talet, då dramat spelar, samt därjämte strängt ålagt sina vänner och tjänare att under denna tid endast kalla henne monseigneur.

Vi meddela i dagsnumret en bild af den scen ur dramat, som framställer hertigen af Reichstadt vid liket af den fallne grenadieren Flambeau —

FRÅN SVENSKA GENERALKOMMISSARIATET I PARIS. 1. SEKRETERARENS RUM. 2. BYGGNADENS YTTRE. 3. KOMMISSARIEN THIELS RUM.

FRÅN SOARÉERNA FÖR »JÖDDES» ÄNKA. EFTER FÖR IDUN TAGEN FOTOGRAFI AF W. FAHLSTEDT.

hertigens vän och en synnerligen praktigt skildrad typ från den Napoleonska tiden — på slagfältet vid Wagram.

INTERIÖRER FRÅN EN SVENSK KONSTSLÖJDUTSTÄLLNING.

LÅT OSS börja med en exteriör. Vid det öppna, ljusa Normalmstorg, som i parentes sagdt borde ha en aldrig så liten plantering på midten, lyser nu Svensk Konstslöjds skylt vid första våningen i huset nr 3 invid nämnda plats. Och äfven lysa på långt håll för vandrarens blickar de konstnärligt prydda fönstergardinerna af »étamine» lätta, ljusa stoff.

Nåväl, nu stiga vi upp och finna genast vid inträdet den svenska konstslöjdens lösen: Framåt, framåt! Finna, att den sjudande, experimentala verksamhetsifvern å den svenska konstslöjdens område, hvars lefnadslust framträder vid olika utställningar inom vår huvudstad, ej saknar en af sina förnämsta representanter i aktiebolaget Svensk konstslöjd.

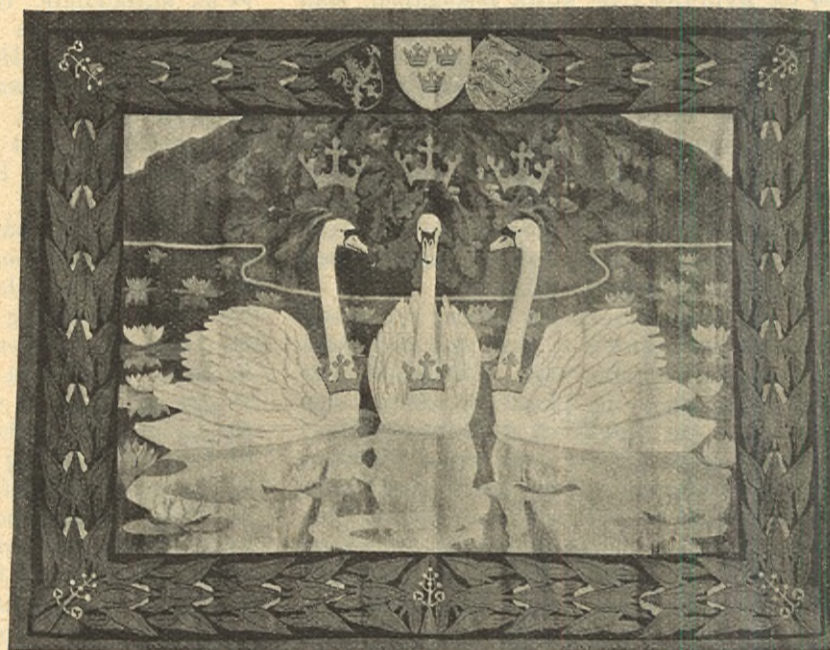
Vi sakna visserligen fröken S. Giöbel, som funnit för godt att spänna segel för en ny hamnplats, hvilken i denna tidning snart skall få sin särskilda vy. Men fröken B. Hübner kvarstår ännu sedan femton år tillbaka som en ordnande och sammanhållande kraft och med dygder särskildt ägnade för ett dylikt företag, energien, klartänktheten, den praktiska förmågan, smaken och det representiva i uppträdandet.

Bakom det hela står bolagets högste styresman, grosshandlar Carl Bengtsson, hvilken, vid den invigningslunch, han höll för en del af pressens män och öfriga konstintresserade, visade sig som en älskvärdt konstintresserad person.

Slutligen finner man som den nyaste och produktivaste fast anställda kraften herr Alf Wallander, affärens högste konstledare. Också utgjorde det förnämsta af hans rikliga bidrag till denna utställning dess egentliga »clou», nämligen den här afbildade gobelinen: »Tre svanor».

Att man omsätter politiska tankar i rena konstprodukter är ej så ovanligt; ett lysande exempel därpå ha vi nyligen haft i finnen Istos, af den ryska örnklon drabbade tafla »Lex». Men att man i ett konstindustriellt verk låter en dylik idé framtona är mera originelt, hvilket vi hoppas det skall förbli, då väl få efterföljare skulle kunna göra det så framgångsrikt som herr Wallander i detta experiment med »den nordiska enhetstanken».

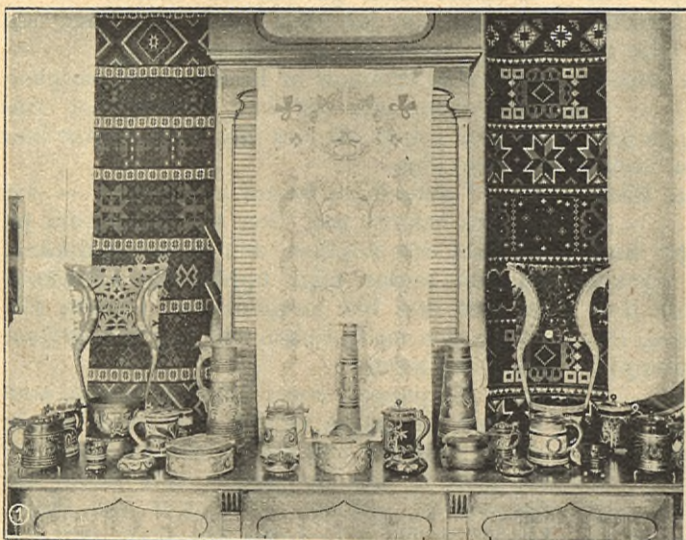
På en gång liflig, klar och ytterst diskret i färgen, kraftfull och harmonisk i teckningen, verkar den praktfullt dekorativ och dock hvilande. Mot en bakgrund af mörkgrönt och ljus violett framträda de skimrande hvita svanhamnarne med gyllne kronor å

»TRE SVANOR». GOBELIN AF ALF WALLANDER. EFTER FÖR IDUN TAGEN FOTOGRAFI AF A. BLOMBERG.

stil att inympa på en modern konstutveckling, kan vänta en vacker och kraftig växt, något som vi skola hoppas af den svenska konstslöjden.

AMALIA FAHLSTEDT.

A. Blomberg foto.

FRÅN »AKTIEBOLAGET SVENSK KONSTSLÖJD-UTSTÄLLNING». I DE NYINVIKTA LOKALERNA. 1. GRUPP AF TRÄKÄRL OCH ALLMOGEVÄFNADER. 2. RUMSINTERIÖR MED A. WALLANDERS KONTORSSKÅP M. M.

IDUN I FINLAND.

VI HA I DAG nöjet meddela, att Iduns redaktion lyckats träffa öfverenskommelse med den framstående finske skalden och författaren herr Jonatan Reuter i Helsingfors om regelbundet medarbetarskap i Idun, särskildt hvad rör finska personer och förhållanden. Herr Reuter, som således blir vår litterära representant för Finland, gör i dag början med den intressanta uppsatsen om fröken Helena Westermarck, hvarjämte vi ha hans åtgöranden att tacka äfven för bilderna af fru Helga Hovings porträttbyst och skådespelaren Svedberg. Vi äro öfvertygade, att lika mycket vår talrika finska läsekrets som den svenska, hvilken ju alltid så varmt intresserar sig för det kära systerlandet, med största tillfredsställelse skall hälsa denna underrättelse.

RED. AF IDUN.

“DET NYA SEKLETS HEMLIGHET”

Utgången af Iduns stora pristäfling.

EFTER ETT TRÅGET och samvetsgrant granskningsarbete — om hvars verkligen ansträngande mödor våra läsare torde kunna göra sig en föreställning, då de betänka, att tusentals insända listor måste öppnas och siffra för siffra jämföras med originallistan, innan det nödiga antalet riktiga lösningar anträffats — har redaktionen i dag nöjet för en med spänning bidande allmänhet meddela täflingens resultat. Som kontrollör vid granskningen och prisfördelningen, vid hvilken naturligtvis de i täflingsprogrammet gjorda bestämmelserna noga följdes, har auditören vid K. Svea lifgarde v. härads höfdingen E. Nathorst-Böös godhetsfullt tjänstgjort. Det

därvid framgångna täflingsresultatet ter sig som följer:

- 1:a pris: Karin Edgren, Arvika.
 2:a » : Anna Åkerholm, Smedby, Rekarne.
 3:e » : Sofi Callander, Marieberg, L. Mellösa.
 4:e » : Ida Åkerholm, Efveröd.
 5:e » : Anna Swalander, Jönköping.
 6:e » : Signe Högstedt, Rydbo.
 7:e » : Clara Rydqvist, Gustafsbro, Luleå.
 8:e » : L. Böving, Turistgården, Båstad.
 9:e » : Selma Ågren, Ronneby.

Som af ofvanstående alltså framgår, har Karin Edgren, Arvika, utgått som den lyck-

liga vinnarinnan af hufvudpriset: »Fri resa till världsutställningen i Paris fram och åter jämte uppehåll därstädes under en vecka för två personer eller ock ett tusen kronor kontant», hvarjämte de öfriga uppräknade förvärfvat de följande prisen från 200 till 25 kronor i den ordning de förekomma. Samtliga pristagare torde nu omgående meddela sig med redaktionen i och för prisens utfående.

Då efter prisfördelningens avslutande samtliga täflingsbrevfen omedelbart maktulerades, kunna inga reklamationer beviljas. Stockholm den 22 mars 1900.

Red. af IDUN.

Här nedan följer nu lösningen — den rätta sammanställningen — af »Det nya seklets hemlighet.»

1 BÖCKER, IDEL BÖCKER! Böcker
 86 på hyllorna i de stora bokskåpen, som
 91 bekläda väggarna från golf till tak, böc-
 106 ker på stolarna, böcker i stora trafvar
 142 på golvet. Själva skrifbordet så öfver-
 144 lastadt med böcker, att där knappast
 4 finnes rum för någonting annat. Lam-
 87 pan med sin gröna skärm, som kastar
 143 ett dämpadt sken däröfver, hänger ned
 158 ifrån taket, och det stora bläckhornet
 160 har fått sin plats på en duodes med
 90 gulnade pergamentspårmar.
 9 I den öppna spisen glöder en brasa,
 88 men den mäktar ej lysa upp det stora
 107 rummets dunkla vrår. Emellanåt slår
 159 en klar låga upp bland bränderna, den
 89 dansar ett ögonblick fladdrande öfver
 16 dem, men sjunker åter trött tillbaka,
 20 och böckernas guldsirade ryggar, hvil-
 147 ka trädde fram i det klara skenet, dra-
 161 ga sig åter tillbaka i det täta mörkret.
 173 Vid skrifbordet sitter en gammal,
 25 mycket gammal man. Med möda har
 19 han där fått plats för pappersbladet,
 7 på hvilket han skriver, och då det är
 105 fylldt, låter han det falla ner på mat-
 148 tan för att få plats för ett nytt. Han
 162 är så ifrig med sitt arbete, att han ej
 166 ser upp oftare, än då hans ögon söka
 6 siffrorna på det gamla uret, som knäp-
 156 per på väggen ofvanför skrifbordet,
 145 och där visarne obevekligt skrida fram-
 104 åt.
 36 En enda gång reser han sig dock,
 157 stirrar med sina matta ögon in i bra-
 172 sans glöd och gnuggar framför den lif
 167 i de vissna händerna, som knappast
 155 vilja göra tjänst längre, men fattar se-
 45 dan åter pennan och fortsätter att
 44 skriva.
 14 Det är så tyst i rummet, att raspan-
 152 det af pennan och ljudet af de fallan-
 151 de kolen med ojämn rytm fylla inter-
 136 vallerna mellan klockans tunga knäpp-
 43 ningar. Men plötsligt brytes tystnaden
 128 däraf, att gubben vid skrifbordet — så-
 64 som gamla hafva för vana — börjar tala
 129 för sig själf. Först höres det blott som
 56 ett doft mummel — som om han själf
 47 dikterade hvad han under tiden skrif-
 135 ver ner — men rösten höjes småningom
 137 och orden bli allt mera artikulerade.
 119 De låta dock, som om de komme långt
 26 bortifrån, som böljeslag mot en aflägsen
 55 strand.
 76 Allt emellanåt ser han på klockan,
 118 och hans hand flyger allt mera ner-
 120 vöst öfver papperet. Sida efter sida fyl-
 95 les med svarta bokstäfver, men de blifva

77 allt oredigare och likna till sist en mas-
 94 sa stapplande, ledbrutna krymplingar,
 134 som uppföra en oredig dans öfver det
 141 hvita bladet. Handen lyder ej mera
 140 hjärnans kommando — den är den sva-
 13 gaste af de två.
 12 Så fortgår det en stund, och de sista
 29 glöden i spisen hafva därunder hunnit
 31 slockna. Urets timvisare närmar sig
 30 mot tolf. Då sätter den gamle punkt
 52 för den sista meningen, skjuter pappe-
 102 ret ifrån sig och stiger upp.
 115 »Min arbetsdag är nu slut,» säger han.
 101 »Lång har den varit, men ändå allt för
 96 kort. Det rätta har jag velat — om
 78 det en gång vid en uppgörelse kan räk-
 63 nas mig till godo — men kraft att ut-
 62 föra det har jag saknat. Impulser har
 35 jag gifvit, de hafva blixtrat som stjärn-
 38 skott i natten och slocknat såsom de.
 54 Först nu, när mina ögon äro skumma,
 67 kan jag se mera klart än förr, och hvad
 69 jag ser har jag antecknat på dessa pap-
 2 persblad. De skola bli mitt testamente
 80 till min son. Jag vill visa honom den
 124 ledstjärna, efter hvilken han bör styra
 123 sin kurs för att undvika de klippor och
 163 skär, mot hvilka mina bästa afsikter
 81 lidit skeppsbrott, men det skall tills vi-
 79 dare bli en hemlighet mellan honom
 68 och mig.»
 70 Han ser sig omkring i rummet, på alla
 3 de där hopade böckerna, hvilka under
 8 ett ögonblick upplysas af en sista, fläm-
 164 tande låga.
 175 »Ni gamla, kära vänner,» säger han,
 176 »mycket ha ni gifvit mig, men mycket
 174 ha ni också tagit, mycket af min dyr-
 165 bara tid. Jag har fråsat i teorier, det
 83 var så bekvämt, jag är så kontempla-
 42 tivt anlagd.»
 41 En häftig frossa skakar hela hans
 82 kropp, och han fattar ett krampaktigt
 125 tag om karmen på sin länstol.
 127 »Men hvarför talar jag om mig själf
 37 som om något förflutet? Ännu — är —
 5 ju...»
 17 Hans vidöppna blick far sökande om-
 24 kring rummet och stannar till sist på
 126 uret, hvars visare just nu pekar på tolf.
 18 Med en djup suck sjunker han ned i
 149 stolen, och när tolfslaget strax därefter
 153 klingar genom den djupa tystnaden,
 168 faller hans hufvud dödstrött ned mot
 171 böckerna på bordet. — —
 170 En sparsam dager tränger in genom
 154 studerkammarens fönster. Då öppnas
 85 dess dörr, och en liten gosse träder in.
 61 »Jag skulle önska dig godt nytt år,

146 farfar,» säger han, »men jag tror, att
 10 du sover?»
 15 Han rycker i gubbens rockskört, men
 23 då denne fortfarande ej rör på sig, fort-
 150 sätter gossen:
 169 »Stackars farfar är visst mycket trött,
 22 och han kan få sova ännu en stund,
 113 till dess frukosten blir färdig.»
 139 »Men så oordentligt här ser ut,» säger
 32 han och ser sig om i rummet, »ingen
 59 har ännu städat åt farfar.»
 138 Så får han se de lösa pappersbladen
 60 på golvet och slår sig ned midt ibland
 46 dem.
 21 »Åh, så mycket skrifna papper! Dem
 34 har visst farfar kastat bort, och under
 51 det han sover kan jag hinna göra en
 65 pappersdrake af dem.»
 74 Han tar papperssaxen från bordet och
 93 klipper i bitar de blad, som gubben un-
 92 der natten offrat sina sista krafter på.
 66 Han drar upp en bit segelgarn ur fic-
 75 kan och träder upp lapparne på det-
 100 samma; går sedan till fönstret och öpp-
 58 nar det på glänt.
 48 »Det blåser präktigt, och min lilla
 53 drake skall gå bra till väders. Så lu-
 72 stigt, om jag själf kunde följa med och
 84 se, hvart den tar vägen.»
 108 Han sträcker ut handen med pappers-
 73 draken, och när han känner, att vin-
 114 den gripit ett bra tag i den, låter han
 71 den löpa.
 27 I detsamma bryter solen fram — det
 121 nya seklets sol. Den strör sitt guld på
 133 torn och kupoler, den lyser på draken,
 131 som seglar högt uppåt och aftecknas
 122 mot den blå morgonskyn. Gossen föl-
 117 jer den med blicken och klappar förtjust
 50 i händerna.
 11 »Se pappa,» ropar han till fadern, som
 49 just nu också träder in i rummet, »se
 99 så präktigt han flyger, draken, som jag
 111 gjort af alla de papper, som farfar ka-
 116 stat på golvet. Nu flyger den långt,
 132 långt, ända in i den blå skyn, och där
 130 stannar den kanske kvar för alltid. Se
 110 bara!»
 112 Fadern har redan förstått alltsam-
 109 mans. Han ser den orörliga gestalten i
 98 länstolen och ser äfven ett blad, som
 40 ligger kvar på skrifbordet. Med oroligt
 39 darrande händer rycker han det åt sig
 28 och läser:
 33 »Till min son.
 177 DET NYA SEKLETS HEMLIGHET.»
 57 Det var titelbladet till faderns dyr-
 97 bara manuskript, och det var allt, som
 103 nu fanns kvar af detsamma.

Resultatet
af
Iduns gåtpristäffing.

till hvilken ganska rikliga bidrag från skilda håll af landet ingått, med hvilka granskning redaktionen för Tidsfördrifsafdelningen för närvarande är sysselsatt, kommer att meddelas i nästa veckas n:r.

VASATEATERN. »Flipote», komedi i tre akter af Jules Lemaitre. Vi erkänna, att man kan få se finare komedier än »Flipote», men sällan kvickare, psykologiskt träffsäkrare och till sitt syfte ärligare. Det är det parisiska teaterfolkets moraliska och intellektuella skräppligheter, som i detta stycke utgöra skottaflan för författarens pilar; men så allmängiltiga äro de mer eller mindre svaga sidorna äfven bland scenens människor, att ett och annat af den häftigt drabbande satir, hvarmed Lemaitre tecknat sina typer, också har resonans i andra teaterstäder än Paris.

Till sin tekniska konstruktion är »Flipote» ett mästerverk, hvari handlingens logiska gestaltning är lika beundransvärd som den nyansrika dialogen är fängslande genom sin kristallklara kvickhet, sin patos och sin rikedom på utsökta psykologiska smådrag. Men tonen i stycket är, som sagdt, så parisiskt ogenerad som möjligt och kommer

SARAH BERNHARDT SOM »ÖRNUNGEN».

HYLIN & CO
FABRIKSAKTIEBOLAG

KONGL. HOFLEVERANTÖR.
UTSTÄLLNINGSTVÅLAR:
VIOL, HYACINTHE, HÉLIOTROPE, SYRÉN M. FL.
THEA-ROS-PARFYM M. FL.
prisbelönta vid 1897 års utställning med
GULDMEALJ

Försäljes i våra butiker
8 Regeringsgatan — Vesterlånggatan 18
A. T. 6469. A. T. 2497.
samt hos alla finare parfymhandlare i riket.

alldeles säkert att missuppfattas af den litterärt oerfarna publiken. Tendenser härtill visade sig redan på premiären, där bifallet efter tredje akten blandades med rätt starka hyssjningar.

Nu till utförandet. Främst står då Flipotes representant, frkn Borgström, som med den säkraste konst återger den unga aktrisen. Särskildt är hennes replikbehandling höjd öfver allt beröm. Hon hör till de ytterst få bland våra teaterartister, som begripa den viktiga konsten att tala och tala så, att publiken uppfattar det sagda. Som parisisk teaterdirektör är hr Fredrikson förtäfflig. Ett par premièrehabituéer uttryckte till och med den åsikten, att han sällan varit bättre, ej ens som teaterdirektör i — Stockholm. Hr A. Ranft har flere lyckade moment som den inbilske aktören, hr A. Byström spelar varmt och diskret en gammal baron och hr Lambert skapar en mycket rolig och karaktärsfull typ af den dramatiska författaren. Frkn Caspér räcker näppeligen till i fröken Anglochères viktiga roll, men hennes rutin råddar henne dock från att misslyckas. Fru Strand-

Kofjuvelerare
K. ANDERSON
1 Jakobstorg
• STOCKHOLM •

Toddyskedar med nummer
af prima svenskt nysilfver, med förgyllda blad, pris pr duss.
Kr. 10.
JOSEPH LEJA.

Doktor F. Lendgiels'
äktä patenterade
Björk-Balsam.
Denna balsam borttager finnar, fränkar, lefverfläckar, solbränna, näsrodnad, pormaskar och andra hudåkommor. Bstrykes t. ex. om aftonen ansiktet eller andra hudställen med denna björkbalsam, så afskilja sig följande morgon nästan omärkliga fjäll af huden, hvilken därigenom blifver bländande hvit och mycket fin. Ett krus balsam kostar 3: 50. Den därtill hörande Opo-pomada och Benzoës-tvål säljes å 1 kr. pr st. eller 5: 50 satsen. Med hvarje krus följer bruksanvisning jämte flera intyg af kände, framstående läkare om dess utmärkte och välgörande egenskaper. Försäljes i Stockholm hos
Ivar L. Bohman,
53 Drottninggatan 53.
Obs! Sändes till landsorten mot insänd kvitvid, postförskott eller efterkräf.

Köp
Schweizer-Siden!
Begär mönster af våra nyheter i svart, hvitt eller färgadt.
Specialitet: Tryckt Siden-Foulard, Rayé, Cadrillé, Ra- och Tvättsiden för kläder och blusar från 90 öre pr meter.
Vi sälja i Sverige direkt till privatpersoner och sända de utvalda sidentygerna tullfritt och franco till bodanden.
Schweizer & Co., Luzern (Schweiz).
Sidentygs-Export. (A)

Stockholms Tattersall.
Kroppsrorelse är hälsa.
Ridning är en den bästa och nyttigaste kroppsrorelse.
Ridlektioner för nybörjare. Ridkurser. Ridklubbar med musik. Undervisning i terrängridt.
50 lektionshästar.

C. F. Dufvas
välkända och prisbelönta
Eau de Cologne
på flaskor och buteljer i parti och minut.
Till landsorten mot efterkräf.
41 Drottninggatan 41
Etabl. 1849.

Epokgörande Stor nyhet.
Remonterande jordgubbar, rotäkta.
St. Joseph..... pris kr. 1: 50 för planta, Jeanne d'Arc 2: —
OBS! Mycket fina, blomma tidigt och sent och lämna flera skördar om året. Sändas från omkr. slutet af maj. Beställ nu hos Th. Pinet, Ammeberg. (G. 96473)

I alla boklädor å 75 öre:
— **General Lee's marsch** —
för piano, är lättspelt och vacker.
Asthmahonung,
gammalt bepröfvadt medel mot asthma. Rekommenderad af läkare. Levereras portofritt å 3,50 pr burk. Fru I. W. LUNDBLAD, Lilla Vattugatan 24, Stockholm. (G. 1502)

HERM. MEETHS
Största lager af
Sybehör
och
Fodervaror
för Damsömnad.
Order fr. landsorten exp. mot efterkräf; franko då den uppgår till 20 kr.

Medlet är funnet
och ingen behöfver numera besväras af röda och nariga händer, hård och grof hud, frostsprickor eller andra mindre sårnader i huden. Starens Hud-cream är ett hastigt och säkert verkande medel. Pris 1 kr. pr burk. Profburk franko mot 1: 20 i sparmärken, (ej frimärken). Postförskott 1. 35. I parti hög rabatt. Återförsäljare sökas.
Tekniska Fabriken Staren,
KINNARED. (301)

Högstedt & Co
32 Regeringsgatan 32
— Stockholm —
Specialitet:
Bordeaux- & Bourgogne-viner
Billiga priser.

Lektyr.
Ett antal äldre årgångar realiserats till betydligt nedsatta priser och erbjudas för dem, som förtut ej äga desamma, en billig, omväxlande och lärorik lektyr. Mot insändande af nedannämnda belopp till Expeditionen af Idun, Stockholm, erhålles inom Sverige portofritt:
Idun 1893 (nr 1 felas) 2: 25
Idun 1894 (komplett) 2: 25
Idun 1895 (julnumret oberäknadt) 2: 50
Idun 1896 (d:o d:o) 2: 50
Idun 1897 (d:o d:o) 3: —
Idun 1898 (med juln.) 3: 50
Idun 1899 (utan juln.) 3: 50
Iduns julnummer 1894 0: 20
Iduns julnummer 1898 0: 55
Barngarderoben 1899 (12 nr) 1: —
Kamraten 1894 (nr 19 felas) 1: 25
Kamraten 1895 (nr 7 felas) 1: 50
Kamraten 1897 (nr 18 felas) 1: 50
Kamraten 1898 2: —
Kamraten 1899 2: —
Vid rekvisitionen, som skall åtföljas af likvid, torde noga uppgifvas, hvilken af ofvannämnda årgångar som önskas.
Exp. af Idun.

Atelier för Barnkläder
öppnas måndagen den 26 mars. Dräkter till flickor förfärdigas praktiskt och vackert. Och innesluter jag mig i resp. fruars benägna hägkomst till stundande vårsäsong.
Fru H. Cassel,
Riddaregatan 3, 1 tr. öfv. g.

Elev vid hushållsskola.
Vid Upsala läns hushållsskola i Upsala finnes plats för en betalande elev från den 1 nästkommande april. Elev erhåller bostad och vivre i skolan. Årsafgift 500 kr. Ansökningar insändas till skolans föreståndarinnorna, fröken H. Milton, adr. Upsala, som äfven lämnar närmare upplysningar. Upsala i mars 1900.
(G. 12119) **STYRELSEN.**

Rengörings- och Poleringsmedlet Lagermans Kraft-Skur-Pulver
förrordas af läkare såsom ett i hygieniskt och sanitärt hänseende framstående rengöringsmedel. Användes å Stockholms epidemisjukhus, å de flesta hotell och mejerier inom riket, i badinrättningar, skolor, lasarett och andra allmänna inrättningar samt på flere järnvägar och ångbåtar.

Album
rymmer 104 små och 10 stora kort. Brun, vacker, vadderad skinnpärm samt stark, ornamenterad kartong inuti. Pris endast 7,25. Aldrig har erbjudits ett sådant album förr. Sändes mot efterkräf. eller postförskott från **P. W. Karströms Pappershandel,** Mariestad. (440)

Florence Wafers
Privatskola
att övertaga eller bilda, önskar en erfaren, språkkunnig lärarinna, van att undervisa såväl gassar som flickor.
Godä betyg och referenser. Svar ombedes till »Barnvân», adress: S. Gummieli Annonsbyrå, Stockholm. (G. 1603)

Undervisning i Linnésömnad.
Enkel, praktisk metod; vanlig maskin med tillhörande apparater användes. Mönster erhålles. Hvarje kurs, pris 15 kr., 1 mån. 2 tim. dagl. Lektionstimmar 9—11, 11—1, 1½—1½. Elev syr endast eget arbete. Äfven för fruar. Karin Egnér, Nybrog. 53, 4 tr. (Efter 1 april Styrmansg. 21, 2 tr.) Rikst. 3530. (S. T. A. 71040)

Vestgötar! Prenumerera genast på **VESTERGÖTLANDS DAGBLAD.** Kostar från den 1 april till årets slut endast Kr. 2. 40. (G. 12090)
Aug. Hoffmann
Kungl. hofleverantör
Pianofabrik
18 Lästnakegatan 18.
Obs. Instrumenter uthyras.

Göteborgs KEX.

berg och frkn Johansson göra god effekt i ett par biroller.

Hr Algot Sandbergs enaktare, »Lilla frun är borta», som utfyller programmet, utmärker sig för rolig dialog och ger fru Lambert tillfälle att på det drastiska sätt, som är henne eget, framställa »ena pigo».

SVENSKA MUSIKERFÖRENINGEN gaf i söndags sin andra populära orkestermatiné under anförande af hr Tor Aulin och efter ett väl valdt program, som nästan fyllt Musikaliska akademiens stora sal med en ytterst tacksam och intresserad publik. Inledningsnumret utgjordes af Bach's h-moll-suite för stråkorkester och flöjt. Förut ej utförd härstädes, visade sig denna komposition vara en bekantskap att göra af synnerligen anslående art. Af de sex satserna, som alla väckte lifligt bifall, torde uvertyren med den praktfulla fugan samt polonäsen stå högst. Flöjtsolot utfördes mycket förtjänstfullt af hr V. Brandt. En ny bekantskap härstädes var likaledes Beethovens tripelkonsert i c-dur för piano, violin, violoncell och orkester. Om ock ej tillhörande den store mästarens allra förnämsta konserter, förtjänar den mer än väl att upptagas på ett godt konsertprogram, och ett återupprepande af densamma skulle säkerligen hälsas med tillfredsställelse af många. Soloinstrumenten sköttes utmärkt af hrr Stenhammar, Zetterqvist och Lindhe. Slutnumret utgjordes af trenne Wagnerkompositioner, alla här flere gånger utförda, men alltid gärna omhörda, nämligen Wotans afsked ur »Valkyrian», där hr Forsells klangfulla tolkning framkallade en önskan att någon gång få höra honom utföra hela partiet, samt Långfredagsstämning ur »Parsifal» och förspellet till »Mästersångarne i Nürnberg», hvilken opera, som bekant, i sin helhet under den närmaste tiden kommer att uppföras på K. teatern.

Hr Aulin, hvars förtjänst det är att hafva åstadkommit dessa populära orkestermatinéer, har vid de tvänne, som nu gått af stapeln, haft tillfälle visa sig som en mycket lofvande och duglig orkesterdirigent,

och såväl han som den nybildade orkestern förtjäna till fullo det starka bifall, som kom dem till del vid söndagens matiné.

SÅNGSÄLLSKAPET »O. D.» gifver sin vanliga vårkonsert härstädes i morgon söndag i Musikaliska akademiens stora sal med biträde af k. hofkapellet samt under anförande af dir. musices Ivar Hedenblad.

LEIPZIGS PHILHARMONISKA ORKESTER gifver tvänne stora konserter härstädes den 20 och 21 instundande april. Dessa båda konserter, af hvilka den första upptager uteslutande kompositioner af Richard Wagner, torde blifva af synnerligt intresse.

»VID SEKELGÅTAN».

VID SEKELGÅTAN jag grubblade satt
Och streta' med raderna långt in på natt;
Jag skrufvade, vände,
Ack, hvilket elände,
Jag får ej nå'n reda, jag suckade matt.
Och tiden är ute, jag måste nu finna
En lösning på gåtan och priset vinna.
Historien tycks mig nog klappad och klar,
Men pudelens kärna, hvar är den, o, hvar?
Då kommer den älskade vännen Jon Blund —
Ack, dröj lite än, jag vill komma på stund;
Men kan du mig hjälpa och innan du går,
Så laga att »Lidnerska knäppen» jag får. —
Han nickade godt — sitt ej längre nu vaken,
Men skynda i stället att sova på saken.
Och just som i bädden jag skulle mig smyga,

Så kommo de orden: har ni sett mig flyga.
Och tankar och bilder de flöto samman.
I drömmen jag flög båd med lust och gamman,
Jag sväfvade hän öfver land och stad,
I hågen jag kände mig lyftad och glad. —
Så jublande skönt att i ethern den blå
Få simma som fågeln och sångdrillar slå;
Och Nordpolen syntes mig lätt var att hinna,
Andrée under vägen jag nog skulle finna. —
Att sväfva omsusad af ren atmosfär,
Att närma mig solen och stjärnornas här,
Det var mig så ljuft, det var mig så väl
Att få luft för min trängande jordbundna själ.
Men plötsligt ett dån från himmelen far,
Och jag föll från min ljusa min luftiga char
Och gåtan nu tycktes mig uppenbar vorden,
Att seklet skall lära oss flyga på jorden.

I.

FÖR DE NÖDLIDANDE I GAMMAL SVENSKBY.

FÖRUTOM den förut redovisade gåfvan af 100 kr. (»ett ringa tack för dagligt bröd») till de nödlidande i Gammal Svenskby har Iduns red. haft nöjet ytterligare för samma ändamål mottaga af N. B.—n 10 kr. och af E. & E. 5 kr. Hela beloppet är nu genom K. Utrikesdepartementet afsändt till vederbörande enligt följande kvitto:
Kongl. Utrikesdepartementets kameralafdelning har af Iduns redaktion mottagit ett hundrafemton kronor, utgörande till Idun lämnade bidrag till afhjälpan af nöden i Gammal Svenskby i Ryssland, hvilket härmed erkännes.

Stockholm d. 16 mars 1900.

C. BLOMSTEDT.

Tandläkare
John V. Lindh-Hygrell,
11 Birgerjarlsgratan 11.
Rådfrågingstid 1—2. — Allm. tel. 130 57.

Tandläkare **Sjöquist**
Drottninggatan 68, Stockholm.

TANDLÄKARE
G. G:son Hård af Segerstad,
Alma Hård af Segerstad
Birger Jarlsgratan 13, 1 tr.
Rikstel. 20 48. Allm. tel. 86 46.

Tandläk. **Elias Widfond,**
25 Regeringsgatan 25.
Träffas kl. 10—2 och 1/2—1/6 e. m.
Plomb. och insättning af artificiella tänder.

TANDLÄKAREN
Arthur Wijkander,
Skeppareg. 4, n. b., 2:a huset fr. Strandv.
Rådfrågingstid 11—2. Allm. tel. 157 97.

Kurser 1
Sjukgymnastik och Massage
gifvas af medicine kandidat A. Kjellberg, legit. sjukgymnast. Prospekt på begäran. Adr.: Stockholm, Mästersamuelsg. 64. Allm. tel. 667. (S. T. A. 70839)

Kronisk Snufva och Svalgkatarr
behandlas med inre smärtfri massage (med instrument) af
Professor G. Cederschiöld.
Träffas hvardagar 2—4. Engelbrektsg. 5.

Kurs i
Sjukgymnastik & Massage
från Okt.—Juni. Prospekt på begäran. (G. 96588) Doktor O. Wide, Stockholm.

Hvarje stammare
kan lära sig tala flytande efter osviklig, fullt fysiologisk metod.
Bruggaregatan 10. **Julius Kamke.**

Stockholms Ambyrå,
Brahegatan 17, anskaffar ammor och barnsköterskor. Fru Cederlöf. Allm. t. 5005.

MOPS-VALPAR.
5 st. utsökt fina, rasrena Victoria-mopsar, 6 v. gamla till salu. Edv. Hermelin, Axhult. (435)

Till utstyrlar.
Duktyger, Handdukar, Näsdukar, Lakans- och Örngättslärfter.
Hollands Madapolam, Longcloth, Piqué.
Vadstenaspetsar och Broderier.
Låga, bestämda priser.
22 Vadstenaboden 22
Hanna Peterson & Co.
Regeringsgatan

CRÈME SIMON
pour les soins de la PEAU.
SAVON + POUDRE SIMON
à la PARFUMS
Crème Simon + Violette - Éliotrope
J. SIMON, 13, rue Grange batelière, PARIS

GEFLE MANUFAKTUR-AKT.-BOLAGS
Oblekta, Blekta och Färgade
VÄFNADER
försäljas i parti från kommissionslagret
i STOCKHOLM hos **ADOLF BODELL.**

Oöfverträffad till frambringande af en vacker hud.
KALODERMA
• KALODERMA-GELÉE • KALODERMA-TVÅL •
F. WOLFF & SOHN, KARLSRUHE.
Erhålles å Apoteken samt 1:sta klassens Parfymeri- o. Frisér-Affärer.
Intendent Dir A. Afzelius, Stockholm. Säsong 1 Juni—1 Sept. Alla brukliga badformer. Villabostäder. Program gratis genom Kamrerarekontoret i Hjo och i Stockholm på Turistföreningens byrå, Fredsgatan 28. (G. 96366)

HJO
Vattenkuranstalt.

BRANDER & Co,
Stockholm, Paris,
London,
Herr- o. Damskrädderi
Sturegatan 24.
Allm. Telefon 88 28.

1-öres KEX,
utmärkt välsmakande rekommenderas till kaffe och té, finnes hos hrr speceri- och delikatesshandlare.
Aktiebolaget Örebro Kexfabrik.

DESSERT-GELÉE, Smultron
DESSERT-GELÉE, Citron
DESSERT-GELÉE, Ananas
DESSERT-GELÉE, Vanilj.
Häraf tillredes, utan annan tillsats än varmt vatten, en klar, särdeles delikat efterrätt, som dessutom har den stora förtjänsten att ej kosta mer än ca 10 öre portion. Den har ock vunnit odeladt erkännande af alla som pröfvat den.
Till salu hos specerihandlande i stockholm och landsorten.
Aktiebolaget Tekniska Fabriken Röda Korset.

Allm. 8 68. 47 36. Riks- 1 79.
Olaus Olssons Kolimport-A.-B.
Stockholm.
1:ma ANTHRACIT.
Hushållskol. Cokes. Marie-Briketter

SUNLIGHT ÄR BÄST
TVÅL
OCH BEQVÄMAST
Lager hos **Rudolph Jeansson,** Stadsgården 14 A, Stockholm. Allm. tel. 3474.

Husmodrar! Spara
 är lösen för hvarje husmoder med en begränsad hushållspenning!
 Huru göra en verkligt stor besparing? Jo, använd den i Edra hushåll Pellerins Margarin, Göteborg, som är bäst, drygast och billigast!

Züricher-Sidentyger

till fabrikspriser franko och tullfritt från 50 öre pr meter till kr. 20.

Rekvirera provver af våra nyheter i svarta, hvita & kulörta sidentyger. Gediget urval till bal-, sällskaps- och promonatöletter. Sändas direkt till privatpersoner meter- & styckevis.

E. Spinner & C:ie,

Zürich, Schweiz

förr J. Zürrens Sidenfabrik, äldsta Siden-etablissemnet i Zürich grundlagt 1825

Hö el Pension Continentale
 44 Vasagatan 44,
 hörnet af Kungsgatan, Stockholm.
 Comfortabla rum till moderata priser. Telegrafadress: BAYOUD, Stockholm.

Santalmissionens **TE**

Broken Orange, Pekoe & Pekoe.
 Garant. oblandadt, direkt import. från missionens egna plantager i Assam (s. o. från Himalaya). Säljes äfven å apoteken.

Santalmissionens Tedepot, Stockholm.

Kemiska Analys-Byrån
 Regeringsgatan 18, Stockholm,
 utför arsenikundersökningar. kemisk undersökning å närings- och mjötningsmedel med hänsyn till för hälsan skedliga ämnen eller näringsvärde, å husgerädsartiklar, kokkärl o. s. v. med afseende å närvaro af giftiga metaller m. m. samt meddelar råd och upplysningar i hvad till hushållskemiens område hörer.
 Gunnar Falckull, Handelskemist. Rikstel. 4284. Allm. Tel. 159.

Tidaholms Fantasimöbler,
 rikhalt. urval i fornord. stil. Fullst. rumsmöblemang utföras i alla olika variationer efter order. Uppgif önsk. förslag och begär priskurant.
 Försäljningsmag. Beridarebang. 27, Sthlm.
 Tidaholms Bruts Aktiebolag, Tidaholm.

Prima torr Björk-, Alo. Barrved samt Anthracit, Kol o. Kokes
 hos **J. O. OLAUSSON,** ROSLAGSGATAN, midt för Tegnérgatan.
 Allm. Tel. 62 79.

SYATELIER
 FÖR LINNEUTSTYRSLAR
 DÄRLÄRNINGAR SÄRKLÄDER
 TINASTE MODELLER STORSTA SORTIMENT
 BILLIGASTE PRISER I
KARL H. NYMANS
 HUVITVARU, TRIKÅ & VAFNADSAFFÄR.
 17 NÄMNGATAN 17
 STOCKHOLM
 VÄLSTYCKT VÄLSITTANDE ARBETE UTLÖFVAS
 STORT URVAL AF BOMULLS & VILKENKLÄDNINGSTYGER
 PRISKURANTER OCH PROVER SÄNDAS FRANKO

Genom att dagligen taga **3 Capsuloids** frambringas tillräckligt nytt rodt blod för att fylla människohjärtat.
 Tillverkas endast af **CAPSULOID COMP** 31 Snow Hill, London.
 Dr. Campbell's Capsuloids innehålla endast naturligt upplöst järn, utdraget ur rent, friskt oxblod. Erhålls å alla apotek å kr. 2. 50 för ask. (G. 95970)

A. Wilh. Lindbergs
 Pianoetablissemnet. Stockholms äldsta pianoaffär, etablerad år 1856. 26 Regeringsgatan, Sthlm. Allm. telef. 59 88. Telegrafadr. Piano, Sthlm. Lager af flyglar, pianon och orglar från in- och utlandets förmästa fabriker.

Fru Örn's Atelier
 för Damtoiletten, 19 Tunnelg. Stockholm,
 rekommenderas i benägen åtanke. Vätkänd elegant snitt till moderata priser. Finaaste rekommendationer öfver hela landet. Förfrågningar besvaras omgående. 2

För bleksot, blodbrist och svaghet är Pinus Piller ett mycket välgörande medel. Många hafva genom dem erhållit hälsa och arbetskraft. Pinus Piller är ej ett medel, som utlofvad hjälpa alla krämpor, men för ofvanstående sjukdomar är de, rätt använda, ett osvikligt botemedel. En sats (2 askar) piller med fullständig bruksanvisning, erhålles fraktfritt om 2.70 sändes till C. J. LINDAHL, Säfsjö. (S.T.A. 69488)

Metallfabriksaktiebolaget C. C. SPORRONG & C:o
 23 Regeringsgatan 23 STOCKHOLM
 Utför: förgyllning, försilfning, förnickling samt renovering af antika och moderna metallarbeten.

Bröstkaramellen Hosta icke
 rekommenderas. Ende tillverkare C. A. JANSSON, Ragvaldstrappor. A. Tel. 8718. Försäljningsbodas: Högbergsgatan 27, Malmstorgsgatan 6. A. T. 1520. A. T. 11241

Saltsjöfisk
 af alla slag, bäst och billigast från **Henrik Pettersson & C:o, Göteborg.** Telegramadress: Henriks.

TILL hushållsskola, pensionat för sommarvärdar eller familjebostad uthyres på längre eller kortare tid
Strands villa vid Bråviken, omfattande 2 kök, 2 köllare, 17 rum, hvar af 12 med direkta utgångar till rymliga korridorer. Stall, vagnshus, växthus, badhus, lusthus, ångbåtsbrygga, telefon och ca 4 tunnland trädgård åtfölja.
 Afstånd en half mil till Norrköping eller Åby järnvägsstation. Arlig hyra kronor 1,200. Vidare meddelar Herstabergs gård pr Norrköping

R. d. Fru Bloms Inack.-Byrå, Drottningg. 38. Kl 11-3.
 Förmedlar inackorderingar i familj m. g. ref. såväl i staden, som på landet. Uthyr möbl. samt omöbl. rum, väningar och affärslokaler. Anskaffar platser för bildade fruntimmer i alla bräncher. Uträttar kommissioner. Anvisningar å inackord. ställen gratis. Lämnar underrättelser om privata lektoner Fru E. PLANIUS.

Lampan Oriental, Glaslampa i tulpanform och i olika färger, höjd 22 cm. — Förtjusande prydnad på ett dukadt bord. Effektfull rumdekoration. Pris 75 öre. Till landsorten 4 st. i sorterade färger mot efterkräf 3 kr. Återförsäljare hög rabatt.
M. Puttkammer, Drottningg. 53.

GROSSE & BLACKWELL, LTD
 LONDON.
 Etablerad 1708. Hofleverantörer till H.M. Drottningen af England.
PICKLES, SÄSER, MARMELADER.
 erhållas hos alla större specerihandlare inom riket.

AGRA MARGARINFABRIK, STOCKHOLM,
 levererar alltid kärnfärskt **Grädd-Margarin.**

Magasin NOIR, 3 Stora Vattugatan 3, 1 tr. upp. Specialaffär i Svarta Klädningstyger af ylle och siden, rekommenderar till **Konfirmationen** sitt enastående, kolossalt stora urval i nyheter för säsongen.

Fantasistyger i flera hundra mönster från 2: 00 till 6 kr.	Voile och Violette, lätta tyger fr. 1: 25 till 4: 00.	Mohair, släta och fasonerade, från 1: 50 till 6 kr.
Damkläde från 1: 50 till 12: 00.	Genombrutna tyger af siden och ylle från 1: 95 till 9 kr.	Sidentyger, från de enklaste till de mest eleganta.
Togoli, matt, smalaran digt, fr. 2: 00 till 5: 00.	Armyre, mycket elegant, 2 kr., 2: 35 å 2: 75.	Långrandiga Tyger från 2: 00 till 8: 50.
Garnité, blifver icke blankt, från 1: 50 till 8: 95.	För Nattvårdsyngingar stort urval Svarta Klädesvaror. Lokalen öppen 10 f. m. — 4 e. m. OBS. I Bestämda priser. Profver portofritt till landsorten.	

N Vinstbelopp **M** Högsta vinsten **L** Pris för lottsedel
 Kontant 540,000 Kronor 50,000 Kronor 10 kr.
Nordiska Museets Lotteri.
 Kontor: Fredsgatan 32. Öppet 10 f. m. — 8 e. m. (G. 95450)

Köksuppsättningar, endast 1:ma varor.
44 Johan Ericsson & C:o, 44 Malmskilnadsgatan
Drick Liptons Te!
 Det utmärktaste världen kan frambringa. Uppfriskande och välsmakande. Vår tids mest populära. Finnes hos alla de förmästa specerihandlande.
LIPTON är den största téfirma i världen!

Kontinentrouten TRELLEBORG—SASSNITZ
 2 turer dagligen i hvardera riktningen. Vidare meddela: Stockholms Resebureau, Stockholm; Göteborgs Resebureau, Göteborg och Kontinentkontoret, Trelleborg.
För konfirmander lämplig konfirmationspresent. 18¹/₄ karats kontrollstämplad Guldring med Caprubin för endast kr. 5. 50. Expedieras till landsorten franco mot 5. 90 postförskott. Fingermått torde medsäändas.
M. PUTTKAMMER, 53 Drottninggatan, Stockholm.

Sv. Panoptikon Stockholm. **Största sevärdhet.**

Bankaktiebolaget Stockholm—Öfre Norrland, Drottninggatan 6. Hushållräkning 5 %. Kassafack till 15, 20, 25 kronor.

Aktiebolaget Sundsvalls Handelsbank, Gustaf Adolfs torg 14, godtgör å Sparkasseräkning 5 proc. (G. 94245)

Depositionsräkning Räntegodtgörelse 5¹/₂, proc. **Aktiebolaget Stockholms Diskontobank** Hufvudkontor: REGERINGSG. 1 Afdelningskontor: HÖTORGET 8.

Sydsvenska Kredit-Aktie-Bolaget, Stockholm, Fredsgatan 24. Afdelningskontor Götgat. 31. (Fonderkr. 4,340,000)
 Deposition 5 %
 Kapitalräkning 5 %
 Sparkasseräkning 5 %
 Upp- & Afskrifning 3 %

FÖRVARINGSFACK uthyras af **AKTIEBOLAGET STOCKHOLMS HANDELSBANK** 8 Arsenalsgatan 8.

Säkert skydd mot mal!
 I parti och detalj, emot efterkräf. Minsta sändning en kr. Bref besvara genast!
Lenmalm & C:o, Norrköping.

Fru Sofia Larsson, Jönköping. "ÖRTMIXTUR" för magsjukdom. Har rönt exemplös framgång. Flera tusen människor välsigna den. Rekommenderas af läkare och barnmorskor. 6 fl. på en sats kosta 4: 40 pr sats. Sändes på järnväg mot efterkräf, på båtar endast då den är förut betald. Uppgif den sort, som önskas. Endast hel sats sändes.
 Nr 1. Hellsöande för kronisk förstoppning, magkatarr m. m.
 Nr 2. Hellsöande för magsyra, kolik, gallsten m. m.
 Nr 3. Bindande för tarmkatarr, diarré m. m. — Jönköping i januari 1899.
 Återförsäljare för Sthlm Ernst Folke, Karlaplan 1. Allm. 5730. Riks 3016.
Sofia Larsson, Östra Storgatan 63, Jönköping. Rikstelefon.

Våla-Stolar. Undertecknad får för den ärade allmänheten rekommendera sina välgjorda arbeten af alla sorters Stolar, såsom sals-, förmaks-, pinn- & gungstolar samt sals-, serverings- och nattduksbord m. m. Beställningar utföras skyndsamt och till billigaste priser. Illustrerad priskurant sändes, då enkelt porto bifogas.
 Postadress: **J. LINDHOLM,** Öster-Våla.